

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 99.486 van 4 oktober 2001  
in de zaak A. 103.186/VII-23.421.**

In zake :       Leo VERBRUGGEN,  
                  die woonplaats kiest bij  
                  Advocaten I. CUYPERS en M. VAN PASSEL,  
                  kantoor houdende te ANTWERPEN,  
                  Frankrijklei 146

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,  
dat woonplaats kiest bij  
Advocaat B. BRONDERS,  
kantoor houdende te OOSTENDE,  
E. Beernaertstraat 106.

tussenkomen de partij :

de n.v. Etabl. P.C. BOSCHMANS,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaat P. BETTENS,  
kantoor houdende te ANTWERPEN,  
De Burburestraat 6-8.

---

**DE VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,**

Gezien het verzoekschrift dat Leo VERBRUGGEN op 10 april 2001 heeft ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw van 27 januari 2001 waarbij zijn beroep tegen de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 22 juni 2000 houdende het verlenen van de vergunning aan de n.v. Etabl. P.C. BOSCHMANS, om een inrichting voor het fabriceren van juwelen en edelmetalaalsieraden, gelegen te 2900 Schoten, Kopstraat 360, te veranderen door uitbreiding met een afvalverbrandingsinstallatie, ongegrond wordt verklaard;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 28 juni 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 13 september 2001;

VII-23.421-1/7

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat K. TENGROOTENHUYSEN die, loco Mrs. M. VAN PASSEL en I. CUYPERS verschijnt voor verzoeker, van Advocaat M. BRUGGEMAN die, loco Advocaat B. BRONDERS verschijnt voor de verwerende partij, en van Advocaat P. BETTENS, die verschijnt voor de tussenkomen partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat met een verzoekschrift van 4 mei 2001 de n.v. Etabl. P.C. BOSCHMANS heeft gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat als begunstigde van de bestreden vergunning haar verzoek tot tussenkomen kan worden ingewilligd;

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

2.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoeker in zijn verzoekschrift betoogt wat volgt :

“Indien de milieuvergunning nu niet wordt geschorst zal verzoeker ontegensprekelijk een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel ondervinden.

Het eigendom van verzoeker paalt onmiddellijk, zonder enige fysieke afscheiding of buffer, aan de inrichting en de milieuvergunning geeft geen enkele garantie of geen enkele voorwaarde om aan deze reële hinder tegemoet te komen.

Het is duidelijk dat het bedrijf het in het verleden niet al te nauw heeft genomen met haar milieuverplichtingen. Allicht tracht zij thans naar aanleiding van het vergunningsdossier de overheid te overtuigen dat ze haar leven gebeterd heeft.

Uit de overwegingen die hoger worden aangehaald blijkt echter dat ze procesmatig het verbrandingsproces onvoldoende beheerst wat in de gegeven omstandigheden naar verzoeker en zijn woonomgeving onaanvaardbaar is.

Ook de voorwaarden die toezicht en controle mogelijk maken (milieucoördinator, weegbrug) tracht de exploitant niet na te komen of uit te stellen.

Het is eveneens duidelijk dat deze inrichting, meer bepaald een verbrandingsinstallatie voor afvalstoffen voor afval van de eigen inrichting en van derden, een wijziging brengt in het leefklimaat van verzoeker en mogelijks de bestaande hinder van de exploitatie zal verergeren.

Zoals de gemeente Schoten in haar beroep ook terecht opmerkt was initieel de Etabl. BOSCHMANS een ambachtelijk bedrijf dat kleinschalig werkte.

Het probleem is uiteraard dat de inrichting gelegen is volledig in woonzone zonder dat noch enige bufferzone voorzien is stedenbouwkundig noch enig groenscherm of afstand wordt gerespecteerd ten aanzien van het eigendom van verzoeker.

De inrichting beïnvloedt op bijzonder nadelige wijze de leefkwaliteit en vermindert de mogelijkheid van verzoeker om een rustig en normaal genot te hebben van zijn woning en tuin.

Het nadeel is bijzonder ernstig.

Bovendien kan in casu een annulatiearrest geen volledig rechtsherstel of volledige genoegdoening schenken daar verzoeker onmiddellijk zal worden blootgesteld aan de hinder, voornamelijk geurhinder, van de betrokken inrichting.

In geen geval kan nadien een herstel worden bekomen door een civielrechtelijke schadevergoeding zoveel is duidelijk.

Zeker wanneer thans in de komende zomermaanden de kinderen in de tuin wensen te spelen, schept dit onmiddellijk ernstige problemen.

Zoals uit de stukken blijkt moet verzoeker omwille van de geurhinder vaak ofwel de kinderen binnen houden of soms zelfs de dokter roepen wegens problemen van misselijkheid en hoofdpijn tengevolge van de veroorzaakte emissies.

De bovenmatige hinder en burenoverlast geeft een duidelijk verminderde kwaliteit van leven (zie Raad van State Nr. 39.364, 12 mei 1992, VERSPECHT; Raad van State Nr. 40.622, 7 oktober 1992, PILLOTO; Raad van State Nr. 40.025, 15 juli 1992, BIJLS; Raad van State Nr. 40.481, 24 september 1992, NAESENS (zie Raad van State Nr. 91.672 van 18 september 2000, onuitgegeven));

## 2.2. Overwegende dat de verwerende partij daarop als volgt repliceert :

“1. Naar luid van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, wat erop neerkomt, en wat overigens bevestigd werd in de rechtspraak van Uw Raad, dat een louter beroep tot nietigverklaring niet tot een nuttige oplossing van het geschil kan leiden indien de bestreden rechtshandeling bij de afloop van dit beroep effectief onwettig zou blijken en vernietigd zou dienen te worden.

2. Voor een schorsing is derhalve de cumulatieve vervulling van vijf voorwaarden vereist : 1° dat er nadeel berokkend wordt of kan worden, 2° dat dit nadeel ernstig is, 3° dat dit nadeel moeilijk te herstellen is, 4° dat dit nadeel veroorzaakt wordt door de bestreden rechtshandeling en 5° dat de verzoeker persoonlijk dit nadeel ondervindt.

3. De eigendom van verzoekende partij paalt aan de betrokken inrichting. De milieuvergunning zou geen enkele garantie geven of geen enkele voorwaarde opleggen om aan de hinder voortkomend van de exploitatie tegemoet te komen.

De inrichting zou een wijziging brengen in het leefklimaat en mogelijk de bestaande hinder van de exploitatie nog verergeren.

In casu zou een annulatiearrest geen volledig rechtsherstel of genoegdoening schenken gezien verzoekende partij onmiddellijk zal worden blootgesteld aan de hinder, voornamelijk geurhinder van de betrokken inrichting.

In geen geval zou een herstel kunnen worden bekomen door een civielrechtelijke schadevergoeding.

4. In hoofdzaak beroept verzoekende partij zich op hinder vanwege emissies. In het bestreden besluit wordt dienaangaande vastgesteld:

‘Overwegende dat er in het verslag van 25 januari 2000 van de deskundige een vergelijking wordt gemaakt met de verbranding van hout; dat de emissie tijdens 1 uur verbranding in de lavure-oven overeenstemt met de emissie van de verbranding van 1 kg hout; dat de massastroom TEQ van de oven zeer laag is’;

Het is deze vaststelling die de Gezondheidsinspectie Limburg ertoe aanzette gunstig te adviseren, wat op zich reeds aantoonde dat er in deze geen gevaar voor de volksgezondheid kan worden weerhouden. Ook de OVAM stelt vast dat er weinig of geen aanrijking van lucht of bodem is en dat de uitstoot door het verkeer op de

nabijgelegen drukke verkeersweg waarschijnlijk veel keren hoger is dan de bijkomende emissies geproduceerd door het pyrolyse-oventje van het bedrijf.

In casu staat het geenszins vast, en wordt het zelfs betwist, dat de door verzoekende partij ingeroepen hinder zou worden veroorzaakt door de werking van voormeld bedrijf.

5. Voor wat de verandering van het leefklimaat betreft, blijkt er vooreerst uitwendig niets te zijn gewijzigd. Het bedrijf wordt afgeschermd door een muur. De nodige burgerrechtelijke procedures zouden hangende zijn om tot herstel van de muur over te gaan. De toestand van deze muur maakt dan ook geen moeilijk te herstellen nadeel uit die de schorsing van het bestreden besluit zou kunnen verantwoorden.

6. Voor wat de beweerde bodemverontreiniging betreft, wordt in het bestreden besluit gesteld dat overeenkomstig artikel 4 §1, 2° van het Vlarebo de exploitant op eigen kosten een oriënterend bodemonderzoek moet laten uitvoeren vóór 31 december 2001, zodat ook hiervoor de nodige procedure aanhangig is.

Het ingeroepen moeilijk te herstellen nadeel berust dan ook enerzijds, voor wat de geurhinder betreft, op loutere beweringen waarvan aan de hand van wetenschappelijke studies het tegendeel wordt aangetoond, anderzijds zijn de nodige procedures hangende strekkende tot het herstel van de muur en de bodem.

Enig moeilijk te herstellen ernstig nadeel wordt in deze niet aangetoond”;

2.3. Overwegende dat de tussenkommende partij omtrent het aangevoerd nadeel volgende repliek geeft :

“Opdat tot schorsing zou kunnen worden besloten dient door oorspronkelijke verzoeker te worden aangetoond dat er een voldoende causaal verband bestaat tussen het mogelijk nadeel en de bestreden bestuurshandeling.

In casu is het beweerde ondervonden nadeel zijnde geurhinder (met beweerde ziekte bij een gezinslid tot gevolg, hetgeen helemaal niet wordt aangetoond) onmogelijk afkomstig van de lavureoven waarvan de vergunning voorwerp is van deze procedure.

Uit alle gedane metingen blijkt dat de vergunde installatie (lavuur-oventje) volledig voldoet aan de meest strenge voorwaarden voor industriële verbrandingsovens.

De toegestane afwijkingen zijn niet van aard om enig nadeel toe te brengen. De weegbrug-afwijking heeft niet tot gevolg dat niet kan gewogen en geregistreerd worden welke hoeveelheid wordt verbrand en groenscherm-afwijking heeft tevens geen enkel nadeel tot gevolg.

Opgemerkt moet worden dat van de andere omliggende burens, zo’n 30 tal huizen liggen er in een omtrek van 100 m rond het familiebedrijf van verzoeker geen klachten m.b.t. geurhinder, stofhinder of andere hinder aan verzoekster werden gemeld sedert het begin van de exploitatie.

Oorspronkelijke verzoeker voert aan dat hij reeds vele jaren ernstige hinder ondervindt van de activiteiten van verzoekster en dat hij en zijn familie geur- lawaai en stofhinder zouden ondervinden.

Geen één van de klachten die hij in het verleden sedert 1983 formuleerde en waarvan kopies worden voorgelegd aan de Raad van State in het kader van deze procedure hebben betrekking op de lavure-oven, voorwerp van deze procedure.

De beweerde hinder zou dermate ernstig zijn dat braakneigingen en hoofdpijn veroorzaakt worden bij familieleden van oorspronkelijke verzoeker. Het is wel zeer opvallend dat oorspronkelijke verzoeker die stelt dat hijzelf en zijn familie gedurende zestig jaar eigenaars zijn van hun percelen nooit eerder enige procedure hebben opgestart.

Reeds meer dan zestig jaar exploiteert verzoekster op dezelfde locatie. In de laatste jaren werden er aanzienlijke investeringen gedaan door verzoekster en heeft verzoekster steeds conform de haar toegekende milieuvergunningen geëxploiteerd.

Ten onrechte houdt oorspronkelijke verzoeker voor dat er op geen manier gereageerd wordt door verzoekster. Nochtans werd oorspronkelijke verzoeker meermaals op de hoogte gesteld van de bijzondere inspanningen die door verzoekster (bovenop hetgeen haar wordt opgelegd door de milieuvergunningen en de wetgeving) werden genomen.

Stof, geur en lawaaihinder kunnen onmogelijk afkomstig zijn van het bedrijf van verzoekster. Met de aanwezige luchtzuiveringsinstallaties kan stofhinder immers onmogelijk worden toegewezen aan de activiteiten van verzoekster.

De beweerde geurhinder, worden enkel door oorspronkelijke verzoeker geleden. Andere burens hebben nooit dergelijke klachten geuit. Het college van Burgemeester en Schepenen van Schoten vermeldt in haar ongunstig advies (n.a.v. het aangetekend bezwaar tegen de uitbreiding van de recuperatieoven) dat zij eerlijkheidshalve moet vermelden dat de klachten steeds van eenzelfde familie afkomstig zijn. Andere buurtbewoners hebben nooit klachten geformuleerd.

Tot slot wenst verzoekster er de Raad van State op te wijzen dat de foto's en de rapporten die door oorspronkelijke verzoeker worden medegedeeld ook geen betrekking hebben op de lavure-oven in kwestie.

Voor alle duidelijkheid voegt verzoekster hierbij een foto van de schouw waar de lavure-oven is op aangesloten. Niet de metalen schouw (waaruit waterdamp komt) maar de langste bakstenen schouw (waaruit geen rook komt) is de schouw waarop de oven is aangesloten.

(...);

2.4.1. Overwegende dat met het bestreden besluit aan de n.v. Etabl. P.C. BOSCHMANS, die aan de Kopstraat nr. 360 te Schoten een inrichting uitbaat voor het fabriceren van juwelen en edelsieraden, een vergunning wordt verleend voor een verbrandingsoven voor niet gevaarlijke afvalstoffen met een maximumcapaciteit van 1.000 kg per jaar voor de recuperatie van edele metalen; dat blijkens het bestreden besluit de capaciteit van de vergunde lavure-oven twee kg metaalhoudende afvalstoffen per uur bedraagt en dat hij circa twee dagen per week, gedurende maximum zes uren per dag werkt; dat verzoeker deze gegevens, die wijzen op een geringe omvang en verwerkingscapaciteit van de oven, niet betwist; dat verzoeker met zijn betoog niet aannemelijk maakt dat de exploitatie van een dergelijke kleinschalige verbrandingsoven hem een overmatige hinder berokkent; dat verzoeker geen concrete gegevens noch overtuigende stukken bijbrengt die dat aantonen; dat de klachten die in het verleden sedert 1983 werden geuit en waaromtrent verzoeker stukken bijbrengt evenwel geen betrekking hebben op de lavure-oven als zodanig, die slechts sedert 25 juni 1998 voor het eerst werd vergund; dat daarentegen de verwerende partij wel stukken bijbrengt -zoals onder meer een verslag van een deskundige erkend in de discipline lucht en meetverslagen- waaruit blijkt dat de hinder tot een aanvaardbaar niveau voor de omwonenden kan worden beperkt; dat dit ook blijkt uit de diverse verleende adviezen die alle onverdeeld gunstig waren; dat het door verzoeker neergelegd doktersattest waarin Dokter LENS verklaart iemand behandeld te hebben voor bronchitis en nog een andere (onleesbare) aandoening, geenszins aan toont dat die ziektes zouden te wijten zijn aan de uitstoot van de lavure-oven; dat ook de tussenkomen partij twee nota's bijbrengt, waarin omstandig en op concrete wijze wordt uiteengezet waarom de lavure-oven geen aanleiding kan geven tot overmatige hinder; dat desbetreffend kan worden verwezen naar de technische nota van Ingenieur P. ADAM, waarin staat te lezen wat volgt :

“De lavure-oven van de firma BOSCHMANS is een compacte oven, waarvan de afmetingen van de primaire verbrandingskamer vergelijkbaar zijn met een open haard of een huishoudelijke houtkachel. Het verschil met een open haard of houtkachel is de

aanwezigheid van een naverbrandingskamer die zorgt voor een goede afbraak van de dioxinen en furanen. De geïnstalleerde luchtkoeling in de aanzuig van de ventilator zorgt voor een snelle koeling van de rookgassen van 850 tot onder 250° C, wat de vorming van dioxinen en furanen tijdens de afkoelingsfase sterk beperkt. Dit blijkt uit de meetresultaten van SGS (metingen dd 6 en 7 januari 2000). De oven is specifiek ontworpen voor de recuperatie van metalen, waardoor hij economisch niet geschikt is voor afvalverbranding, wegens de te lage verbrandingstemperatuur en het gering contact tussen rookgassen en brandbaar materiaal.

De emissies die deze oven veroorzaakt zijn zeer beperkt. De emissie dioxinen en furanen per kg behandeld lavure is met een pessimistische berekening te ramen op 32,4 ng TEQ/kg. Verbranding van hout levert 4 tot 400 ng TEQ/kg en verbranding van huishoudelijke afval genereert 10 tot 6000 ng TEQ/kg. De door EPA gehanteerde normwaarde voor verbranding van huishoudelijk afval is 140 ng TEQ/kg. De gemeten emissiewaarden van deze oven zijn dus laag in vergelijking met de verbranding in open haard of houtverbranding op huishoudelijke schaal.

De klachten aangaande geur, prikkelende rook en stof kunnen niet gerelateerd worden aan de bestaande lavure-oven”;

dat ook in het verslag van de deskundige van 25 januari 2000 wordt gesteld dat de emissie tijdens een uur verbranding in de lavure-oven overeenstemt met de emissie van 1 kg hout;

2.4.2. Overwegende dat weliswaar uit een door de verwerende partij bijgebrachte emissiemeting blijkt dat bij een eerste meting op 26 juli 1999 er een overschrijding van de CO-norm werd vastgesteld die volgens het bestreden besluit mogelijk te wijten was aan een te grote belading van de oven of aan het bijvullen van de oven tijdens het verbrandingsproces; dat evenwel bij de volgende metingen op 2 december 1999 en op 6 en 7 januari 2000 en nadat op advies van een deskundige in de discipline lucht een rookgaskoeling was geplaatst, werd vastgesteld dat aan alle emissienormen was voldaan; dat inmiddels de exploitant ook een werkingsprocedure voor de oven heeft vastgesteld en er geen reden is om aan te nemen dat hij zich daaraan niet zou houden en de oven niet op een oordeelkundige manier zou exploiteren;

2.4.3. Overwegende dat verzoeker niet aantoont dat de exploitatie van de vergunde lavure-oven een ernstig nadeel zal berokkenen; dat dienvolgens niet is voldaan aan de tweede voorwaarde gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moet zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Het verzoek tot tussenkomst van de n.v. Etabl. P.C. BOSCHMANS in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

**Artikel 2.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

**Artikel 3.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vier oktober tweeduizend en een, door :

Mevr. M.-R. BRACKE,  
A. WIJNANTS,

kamervoorzitter,  
griffier.

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**A. WIJNANTS.**

**M.-R. BRACKE.**